

[P. N. Petersen (Røjle).]

dan skulle det altså ikke være, og Atlant- og Sortehavspolitikens tilhængere fortsætter uførtrodt den valgte linie, og det vil de blive ved med, ganske simpelt fordi et tilbageslag ikke er muligt. Det er en international overenskomst, der binder os i 20 år, og de foreløbige virkninger af denne udenrigspolitik har vi nu daglig for øje i form af en militær oprustning af et omfang, der må glæde de gamle højrepolitikeres sjæle i deres elysium. Nu får de alt, hvad hjertet begærede i deres jordiske tilværelse. De får ikke alene et formidabelt militærvesen, de får indirekte skatter i overflod, medens en ajourføring, man vil måske sige en forhøjelse af todsatserne, er i udsigt. Den gamle højrepolitik oplever nu en renaissance, som ville have været utænkelig for blot ganske få år siden.

Vi fra det radikale venstres side har ikke medansvaret for den sejrende udenrigs- og militærpolitik, men har atter og atter advaret mod den af de grunde, som jeg gentagne gange har haft lejlighed til at anføre her i tinget, hvorfor jeg ikke finder anledning til at gentage dem ved behandlingen af det foreliggende lovforslag. Derfor siger det sig selv, at vi heller ikke kan medvirke ved gennemførelsen af denne lovgivning, der fjerner forsvarschefen fra hans hidtidige meget betroede stilling under en krigssituation og placerer ham som bindeled mellem os og de højere magter, også en i sig selv ærefuld post, men en post, hvis betydning og nødvendighed er mere problematisk.

Regeringen og dens støttepartier på dette område har alene ansvaret også for dette led i den udenrigs- og militærpolitiske udvikling, og jeg nærer det inderlige håb, at det ikke må blive altfor tungt at bære.

Men også i fremtiden kan der ydes en indsats, hvor jeg ønsker forsvarschefen lykke til at skabe sådanne forhold indenfor forsvarrets rammer, at vi kan blive skånet for flere dramatiske begivenheder af den art, som tilfældet Peitersen gav anledning til. Det skulle dog helst være sådan, at forældre med nogenlunde tryghed kan sende de unge sønner ind til de forskellige våbenarter til den lange tjenestetid, de nu må udsættes for.

På baggrund af det, jeg her har sagt, er det klart, at vi for vort vedkommende ikke er i stand til at medvirke ved gennemførelsen af lovforslaget.

Forsvarsministeren (Harald Petersen):
Jeg vil gerne takke de ærede medlemmer,

som har givet tilslutning til lovforslaget. Til det ærede medlem hr. P. N. Petersen (Røjle) vil jeg sige, at jeg ikke finder nogen anledning til en gentagelse af de Atlantpagtdebatter, som vi har haft i så rigeligt mål det sidste års tid. Jeg kan blot føje til, at jeg har haft meget svært ved under de diskussioner, der har været ført det sidste par år, at få klarhed over det radikale alternativ overfor den udenrigs- og forsvarspolitik, der føres. Jeg vil blot minde om det besynderlige, vi læste for en måneds tid siden, da „Politiken“s politiske kronikør ville fortolke gamle Hørup som Atlantpagttilhænger. Det giver noget at spekulere på — fra radikal side i hvert fald.

Må jeg så i anledning af de samstemmende udtalelser, der er fremsat vedrørende den beklagelige affære i Aarhus, sige, at jeg, når jeg forlader dette møde, lægger sidste hånd på udformningen af en erklæring, som vil gå offentligheden i løbet af dagen i dag, om undersøgelsen af denne affære.

Jeg vil om hele dette spørgsmål sige, at det, der er det vigtigste ved tilrettelæggelsen af denne undersøgelse, er at gøre det klart overfor alle, offentligheden og værnene, at der må en samlet undersøgelse til både af den herostratisk berømte oversergent og af hans forskellige militære foresatte i Aarhus. En undersøgelse, der må foregå ved retten, altså for åbent tæppe, og således, at man får lejlighed til at følge undersøgelsen, så man også i offentligheden kan danne sig et billede af, hvorvidt der foreligger tjenesteforsømmelse, svigtende tilsyn eller andet, som måske hurtigt, måske om lidt længere tid må få de fornødne konsekvenser overfor de pågældende. Der vil i hvert fald i de bestemmelser, der bliver truffet, blive sagt, at man efter indledende og orienterende undersøgelse fra de rette myndigheder — og de rette myndigheder vil i denne forbindelse sige ikke en oberst som rettergangschef, men chefen for den danske hær som rettergangschef — må komme med en indstilling, som derefter må danne grundlaget for den afgørelse, som jeg under mit ansvar i så henseende må træffe.

Jeg forstår fuldtud, at harmen over det, der er sket, er alment gældende, ikke alene for alle partier, men for hele den danske befolkning. Når nu det ærede medlem hr. Henry Hansen drager benådningsspørgsmålet frem — som man også gjorde det i folketinget —, må jeg dertil bemærke, at der nu engang er en ankefrist på 14 dage,